

Ocena zasobów pomocy społecznej

Autorzy:
Sebastian Matuszewski

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	6
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	7
3.1	GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	11
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	13
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	15
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	20
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	21
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	21
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	21
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	24
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	24
10	Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej	25
10.1	KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH	25
10.2	KOSZTY	28
10.3	OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA	28
10.4	POWODY PRYZNANIA POMOCY	29
10.5	POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ	30
10.6	POMOC W FORMIE USŁUG	31
10.7	POMOC INSTYTUCJONALNA	32
10.8	ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)	33
10.9	BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ	33
11	Wnioski końcowe	37

1. Wprowadzenie

Ocena zasobów pomocy społecznej sporządzana jest na podstawie art. 16a ustawy o pomocy społecznej. Ocena przygotowywana jest w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej, obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz rozkład ilościowy. Niniejsza ocena jest materiałem poglądowym.

ZASADY DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ:

1. *Wsparcie rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu*

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

2. *Usamodzielnianie rodziny*

Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności. Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów oraz zasobów środowiska. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

3. *Zasada pomocniczości*

Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, Kościołów, organizacji pozarządowych. Wsparcie instytucjonalne w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne, staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać. Formy wsparcia dziennego powinny być wykorzystane przed formami całodobowymi.

4. *Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu*

Działania powinny służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych oraz integracji osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym poprzez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracja ze środowiskiem. Osoby i rodziny korzystające z pomocy winne są współpracować z pracownikami socjalnymi w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA MOPS I KADRA

W skład struktury organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzegu wchodzi:

Dział Pomocy Środowiskowej – tzw. "dział pracowników socjalnych" do zadań którego w szczególności należy przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, praca socjalna oraz dokonywanie analiz i ocen zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń. Ponadto pracownicy socjalni, wykorzystując potencjał i zasoby lokalnych środowisk oraz organizacji i stowarzyszeń inicjują nowe formy pomocy osobom i rodzinom mającym trudną sytuację i borykającym się z różnego rodzaju problemami i patologiami społecznymi.

Oprócz zadań wynikających wprost z ustawy o pomocy społecznej pracownicy socjalni realizują m in. zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ustanowioną przede wszystkim w celu udzielania skuteczniejszej pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej. Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej inicjują posiedzenia grup roboczej w konkretnej sprawie osoby doświadczającej przemocy poprzez określenie składu grupy i nawiązanie kontaktu z przedstawicielami instytucji działających na rzecz konkretnej rodziny.

Ilość zatrudnionych pracowników socjalnych reguluje art. 110 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej, który mówi, że: „ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku 1 pracownik socjalny na 2 000 mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników”.

Dział Świadczeń z Pomocy Społecznej - do zadań którego w szczególności należy przyjmowanie wywiadów środowiskowych od pracowników socjalnych i realizacja zaplanowanych świadczeń, sporządzanie list wypłat zasiłków, sporządzanie przelewów do zakładów, instytucji w celu realizacji pomocy w naturze, przygotowywanie i sporządzanie decyzji administracyjnych w sprawie przyznania lub odmowy przyznania pomocy, sporządzanie rozliczeń z przyznawanych świadczeń w formie niepieniężnej np.: posiłki w przedszkolach, szkołach, posiłki w Dziennym Domu Pomocy. Pracownicy Działu prowadzą ponadto miesięczne rozliczenia wynikające z programu komputerowego „POMOST”, przygotowują rozliczenia finansowe dla Działu Finansowo – Księgowego, prowadzą sprawozdawczość.

Dział Finansowo-Budżetowy - do zadań którego w szczególności należy opracowanie projektu budżetu Ośrodka oraz koordynacja czynności z tym związanych, obsługa księgowa i finansowa MOPS.

Dział Administracyjno-Organizacyjny - do zadań którego w szczególności należy prowadzenie spraw z zakresu płac, spraw organizacyjnych i kadrowych, obsługi sekretariatu, spraw administracyjnych, spraw związanych z ochroną danych osobowych.

Dzienny Dom Pomocy - Działalność Dziennego Domu Pomocy skupia się na umożliwieniu kontaktów towarzyskich ludziom starszym i osobom niepełnosprawnym, umożliwieniu ich rozwoju kulturalnego i osobowościowego oraz organizowanie czasu pobytu z uwzględnieniem zainteresowań indywidualnych poprzez prowadzenie różnorodnych zajęć terapeutycznych, rekreacyjnych, edukacyjnych i kulturalno -oświatowych. Placówka realizujące zadanie polegające na wydawaniu gorącego posiłku.

Punkt Pomocy Kryzysowej - Punkt Pomocy Kryzysowej będący w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej to miejsce w którym mieszkańcy miasta Brzeg oraz Gminy Olszanka mogą skorzystać z różnych form wsparcia kryzysowego. Spotkania ze wszystkimi specjalistami odbywają się w ustalonych grafikami terminach, w pomieszczeniach Punktu Pomocy Kryzysowej, który mieści się przy ul. Piastowskiej 29a (w podwórku Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Brzegu). W ramach działalności PPK przeprowadzane są bezpłatnie testy na obecność alkoholu, marihuany i amfetaminy. Wykonanie testu wymaga wcześniejszego wyrażenia zgody osoby badanej na jego przeprowadzenie a w przypadku osoby niepełnoletniej zgody rodzica lub opiekuna prawnego. Kadre specjalistów obecnie tworzy 12 osób, pracujących w różnych dziedzinach kanonu pomocy psychologicznej, pedagogicznej, terapeutycznej, socjalno-prawnej i uzależnień.

POMOC ŚRODOWISKOWA

Podstawowym celem działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzegu zgodnie z obowiązującym statutem, jest rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Pomoc społeczna udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Ustawa o pomocy społecznej nie konkretyzuje tych sytuacji, wymienia jedynie najczęstsze powody ich powstania. Osoba, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, innej niż w ustawie, ma prawo zwrócenia się do ośrodka pomocy społecznej o udzielenie pomocy. Zawarty w ustawie katalog osób uprawnionych do uzyskania pomocy oraz sytuacji, w jakich pomoc może być udzielona, nie jest katalogiem zamkniętym.

Obowiązkiem klienta przy udzielaniu pomocy jest jego współudział w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. Zmusza to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy, na ogół biernej i roszczeniowej, na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych problemów.

Formy pomocy społecznej

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby,

przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej, przy jednoczesnym wystąpieniu przynajmniej jednej z w/w okoliczności.

W systemie pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione i niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Kryterium dochodowym dla osoby samotnie gospodarującej jest dochód netto nie przekraczający kwoty 634 zł, natomiast dla osoby w rodzinie - kwota 514 zł.

Rodzaj, forma i rozmiar przyznanego świadczenie powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie świadczenie. Osoby (rodziny), których dochód przekracza powyższe kryterium dochodowe, a znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, mogą wówczas ubiegać się o pomoc finansową z pomocy społecznej. Podstawowym działaniem Ośrodka jest praca socjalna i świadczenie usług socjalnych. Świadczenia materialne stanowią uzupełnienie tych działań.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
MIESZKAŃCY (w osobach)						
Ogółem	1	36 980	36 675	36 469	36 469	36 469
KOBIETY						
Ogółem	2	19 437	19 255	19 154	19 154	19 154
Wiek 0-17	3	2 981	2 905	2 842	2 842	2 842
Wiek 18-59	4	11 019	10 792	10 615	10 615	10 615
Wiek 60 lat i więcej	5	5 437	5 558	5 697	5 697	5 697
MĘŻCZYŹNI						
Ogółem	6	17 543	17 420	17 315	17 315	17 315
Wiek 0-17	7	3 156	3 133	3 122	3 122	3 122
Wiek 18-64	8	12 161	11 942	11 750	11 750	11 750
Wiek 65 lat i więcej	9	2 226	2 345	2 443	2 443	2 443
RYNEK PRACY						
Bezrobotni ogółem	10	5 055	4 016	3 638	3 638	3 638
Bezrobotni długotrwale ogółem	11	2 948	2 114	1 953	1 953	1 953
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	12	1 003	896	536	536	536
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA						
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	13	1 973	1 934	1 867	1 867	1 867
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	14	221	397	334	334	334
w tym z wiersza 13: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	15	130	124	128	128	128
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	16	34	88	125	125	125
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	17	24	39	61	61	61
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	18	2	2	2	2	3
Liczba opiekunów dziennych do dzieci	19	17	10	0	0	5
Liczba miejsc w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	20	138	150	150	150	170
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	21	47	34	47	47	47
Powody nie przyznania miejsca w żłobku						
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	22	13	13	12	12	12

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	23	1 180	1 140	1 236	1 236	1 236
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu wg złożonych wniosków	24	0	0	0	0	0
Powody nie przyznania miejsca w przedszkolu						
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży - ogółem	25	5	5	5	5	5
Z tego: (wiersze "Przyskolne" i "Pozaszkolne")						
Przyskolne	26	2	2	2	2	2
Pozaszkolne	27	3	3	3	3	3
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	28	0	0	0	1	1
Liczba hospicjów	29	0	0	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	30	X	X	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny".

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA					
Liczba osób	1	2 021	2 157	2 183	2 183
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE					
Liczba osób	2	1 658	1 583	1 614	1 614
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	852	887	656	656
Wiek 0-17	4	400	377	347	347
Wiek produkcyjny *	5	939	1 077	901	901
Wiek poprodukcyjny **	6	319	129	366	366
Liczba rodzin	7	1 132	1 573	1 166	1 166
Liczba osób w rodzinach	8	2 418	2 157	2 192	2 192
w tym: KOBIECY (z wierszy 2-6)					
Ogółem	9	886	781	821	821
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	443	383	314	314
Wiek 0-17	11	178	176	163	163
Wiek 18-59	12	541	517	456	456
Wiek 60 lat i więcej	13	167	88	202	202
w tym: MĘŻCZYŹNI (z wierszy 2-6)					
Ogółem	14	772	802	793	793

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
W tym: osoby długotrwale korzystające	15	409	439	342	342
Wiek 0-17	16	222	201	184	184
Wiek 18-64	17	398	560	445	445
Wiek 65 lat i więcej	18	152	41	164	164
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	19	1 135	1 084	1 132	1 132
Liczba rodzin	20	1 070	1 029	1 081	1 081
Liczba osób w rodzinach	21	2 290	2 037	2 015	2 015
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	22	810	887	910	910
Liczba rodzin	23	553	612	670	670
Liczba osób w rodzinach	24	1 324	1 344	1 358	1 358
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY					
Liczba osób ogółem	25	0	1 573	1 614	1 614
Liczba rodzin	26	1 196	1 093	1 226	1 226
Liczba osób w rodzinach	27	2 395	2 157	2 339	2 339
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA					
UBÓSTWO					
Liczba rodzin	28	860	845	849	849
Liczba osób w rodzinach	29	1 869	1 673	1 620	1 620
BEZROBOCIE					
Liczba rodzin	30	779	684	619	619
Liczba osób w rodzinach	31	1 863	1 493	1 337	1 337
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ					
Liczba rodzin	32	471	450	451	451
Liczba osób w rodzinach	33	918	805	759	759
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
Liczba rodzin	34	665	674	730	730
Liczba osób w rodzinach	35	1 285	1 183	1 246	1 246
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH					
Liczba rodzin	36	539	549	534	534
Liczba osób w rodzinach	37	1 358	1 248	1 136	1 136
ALKOHOLIZM					
Liczba rodzin	38	57	40	27	27
Liczba osób w rodzinach	39	107	70	43	43
NARKOMANIA					
Liczba rodzin	40	3	3	1	1
Liczba osób w rodzinach	41	3	3	1	1
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA					
Liczba rodzin	42	99	80	78	78
W TYM: WIELODZIECNOŚĆ					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Liczba rodzin	43	73	62	52	52
BEZDOMNOŚĆ					
Liczba rodzin	44	82	97	125	125
Liczba osób w rodzinach	45	103	106	129	129
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO					
Liczba rodzin	46	26	28	21	21
Liczba osób w rodzinach	47	40	38	28	28
ZDARZENIA LOSOWE					
Liczba rodzin	48	16	5	8	8
Liczba osób w rodzinach	49	34	6	16	16
KLĘSKI ŻYWIŁOWE I EKOLOGICZNE					
Liczba osób	50	0	0	0	0
SIEROCTWO					
Liczba rodzin	51	2	1	1	1
Liczba osób w rodzinach	52	10	4	1	1
PRZEMOC W RODZINIE					
Liczba rodzin	53	21	11	1	1
Liczba osób w rodzinach	54	64	35	2	2
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDŹMI					
Liczba rodzin	55	0	0	0	0
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
USŁUGI OPIEKUŃCZE OGÓLEM					
Liczba osób	56	72	88	114	114
Liczba świadczeń	57	19 412	23 503	32 211	32 211
Kwota świadczeń w złotych	58	168 007	201 194	228 771	228 771
W TYM: SPECJALISTYCZNE (wiersze 59 - 61)					
Liczba osób	59	7	13	8	8
Liczba świadczeń	60	2 183	3 023	4 727	4 727
Kwota świadczeń w złotych	61	21 235	43 800	37 807	37 807
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI					
Liczba osób	62	4	4	8	8
Liczba świadczeń	63	1 145	481	625	625
Kwota świadczeń w złotych	64	14 550	11 592	15 097	15 097
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	65	18	10	6	6
Liczba osób w rodzinach	66	39	21	9	9
PRACA SOCJALNA					
Liczba rodzin	67	742	596	639	639
Liczba osób w rodzinach	68	1 599	1 210	1 228	1 228
INTERWENCJA KRYZYSOWA					
Liczba rodzin	69	15	0	50	50

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Liczba osób w rodzinach	70	46	0	6	6
KONTRAKT SOCJALNY					
Liczba zawartych kontraktów socjalnych	71	29	31	35	35
Liczba osób ogółem objętych kontraktem	72	29	31	35	35
W tym: liczba osób objętych kontraktem w Klubie Integracji Społecznej	73	0	0	0	0

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR

GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2014	Rok 2015		
SWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	236	252	255
Liczba świadczeń	2	2 283	2 342	2 468
Kwota świadczeń w złotych	3	943 999	1 044 221	1 251 868
W tym: (wiersze 4-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	4	167	197	207
Liczba świadczeń	5	1 761	1 899	2 017
Kwota świadczeń w złotych	6	803 036	905 352	1 099 730
W tym: (wiersze 7-9)				
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	7	69	55	50
Liczba świadczeń	8	522	443	451
Kwota świadczeń w złotych	9	140 963	138 869	152 138
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	10	659	636	640
Liczba świadczeń	11	4 136	4 060	4 181
Kwota świadczeń w złotych	12	1 384 282	1 342 930	1 487 594
W tym: (wiersze 13-24)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	13	463	342	473
Liczba świadczeń	14	3 568	3 139	2 687
Kwota świadczeń w złotych	15	1 238 617	1 081 359	985 222
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	16	69	88	103
Liczba świadczeń	17	202	273	364
Kwota świadczeń w złotych	18	45 166	67 844	106 658
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	19	30	34	30
Liczba świadczeń	20	85	95	119
Kwota świadczeń w złotych	21	14 910	22 910	27 773
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	22	0	0	0
Liczba świadczeń	23	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	25	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Liczba świadczeń	26	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	27	0	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY OGÓLEM					
Liczba osób	28	1 045	1 016	1 061	1 061
Kwota świadczeń w złotych	29	776 600	967 627	1 250 974	1 250 974
W tym: ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"					
Liczba osób	30	446	363	490	490
Liczba świadczeń	31	753	549	950	950
Kwota świadczeń w złotych	32	75 350	89 030	125 910	125 910
ZASIŁKI CELOWE PRZYZNANE NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2					
Liczba osób	33	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
POSIŁEK OGÓLEM					
Liczba osób	35	745	825	838	838
Liczba świadczeń	36	100 234	112 798	125 164	125 164
Kwota świadczeń w złotych	37	509 810	595 667	606 628	606 628
W TYM: DLA DZIECI					
Liczba osób	38	405	379	361	361
Liczba świadczeń	39	43 132	40 017	42 651	42 651
Kwota świadczeń w złotych	40	265 251	283 701	279 825	279 825
W tym: (z wierszy 35-37) POSIŁEK - świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania"					
Liczba osób	41	690	762	807	807
Liczba świadczeń	42	85 642	100 598	99 383	99 383
Kwota świadczeń w złotych	43	437 299	506 568	530 663	530 663
W TYM: DLA DZIECI (z wierszy 41-43)					
Liczba osób	44	391	365	389	389
Liczba świadczeń	45	34 214	37 493	36 400	36 400
Kwota świadczeń w złotych	46	242 102	247 814	264 245	264 245
SCHRONIENIE					
Liczba osób	47	30	34	43	43
Liczba świadczeń	48	7 034	7 380	7 105	7 105
Kwota świadczeń w złotych	49	93 378	95 748	108 962	108 962
UBRANIE					
Liczba osób	50	0	0	0	0
Liczba świadczeń	51	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	52	0	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU					
Liczba osób	53	4	2	5	5
Liczba świadczeń	54	1	2	5	5

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Kwota świadczeń w złotych	55	10 268	12 355	14 303	14 303
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba osób	56	101	104	97	97
Liczba świadczeń	57	1 039	967	985	985
Kwota świadczeń w złotych	58	1 659 011	1 946 070	2 119 896	2 119 896
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY					
INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI					
Liczba osób	59	15	9	22	22
INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (Centrum Integracji Społecznej)					
Liczba osób	60	0	0	0	0
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA					
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	61	11	21	37	37
Liczba rodzin wspierających	62	0	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	63	1	1	2	2
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	64	228 776	413 122	623 922	720 000

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

W ramach realizacji przez gminę ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci w 2016 r.

Świadczenie wychowawcze (Program 500+):

- liczba dzieci: 2768
- liczba rodzin: 1954
- kwota świadczeń: 12 321 913 zł

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH					
Liczba rodzin	1	1 284	1 226	1 367	1 367
Kwota świadczeń w złotych	2	5 170 314	5 445 002	6 897 676	6 897 676
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA (ujmowany w pozycji "Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych")					
Liczba świadczeń	3	76	67	48	50
Kwota świadczeń w złotych	4	76 000	67 000	48 000	50 000
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA					
Liczba świadczeń	5	265	232	280	300
Kwota świadczeń w złotych	6	265 000	232 000	280 000	300 000
ŚWIADCZENIA OPIEKUNCZE					
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE					
Liczba świadczeń	7	1 346	1 358	1 333	1 500
Kwota świadczeń w złotych	8	990 738	1 617 884	1 730 980	2 109 000
DODATEK DO ŚWIADCZENIA PIEŁĘGNACYJNEGO					
Liczba świadczeń	9	6	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Kwota świadczeń w złotych	10	600	0	0	0
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY - Ogółem					
Liczba świadczeń	11	10 592	10 100	10 188	10 188
Kwota świadczeń w złotych	12	2 020 576	1 545 300	1 558 764	1 558 764
W tym: (od poz. 13 do poz. 20)					
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA NIEPEŁNOSPRAWNEGO DZIECKA					
Liczba świadczeń	13	2 415	2 273	2 331	2 331
Kwota świadczeń w złotych	14	369 495	347 769	356 643	356 643
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O ZNA CZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI					
Liczba świadczeń	15	4 756	4 469	4 528	4 528
Kwota świadczeń w złotych	16	727 668	683 757	692 784	692 784
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O UMIARKOWANYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, KTÓRA POWSTAŁA PRZED UKOŃCZENIEM 21 ROKU ŻYCIA					
Liczba świadczeń	17	3 208	3 163	3 157	3 157
Kwota świadczeń w złotych	18	490 824	483 939	483 021	483 021
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY, KTÓRA UKOŃCZYŁA 75 LAT					
Liczba świadczeń	19	213	195	172	172
Kwota świadczeń w złotych	20	432 589	29 835	26 316	26 316
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUNCZY					
Liczba świadczeń	21	91	146	188	188
Kwota świadczeń w złotych	22	43 320	74 083	97 350	97 350
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA					
Liczba świadczeń	23	655	365	271	300
Kwota świadczeń w złotych	24	334 673	188 379	140 920	156 000
ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO					
Liczba osób	25	409	406	396	396
Liczba rodzin	26	265	262	255	255
Kwota świadczeń w złotych	27	2 261 176	2 073 793	2 067 932	2 067 932
DODATKI MIESZKANIOWE					
Liczba gospodarstw domowych	28	1 352	1 198	1 074	1 100
Kwota świadczeń w złotych	29	1 615 033	1 446 966	1 382 482	1 500 000
DODATKI ENERGETYCZNE					
Liczba gospodarstw domowych	30	174	176	101	120
Kwota świadczeń w złotych	31	8 612	14 148	12 653	13 500
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO					
Liczba osób	32	805	827	961	961
Kwota świadczeń w złotych	33	52 491	72 321	87 750	87 750
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO					
Liczba osób	34	1 698	1 293	1 311	1 311
Kwota świadczeń w złotych	35	301 892	375 371	419 434	419 434
ŚWIADCZENIE INTEGRACYJNE (CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ)					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Liczba osób	36	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	37	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH					
Liczba osób ogółem	38	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	39	0	0	0	0
STYPENDIA SOCJALNE DLA UCZNIÓW I ZASIŁKI SZKOLNE					
Liczba osób	40	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	41	0	0	0	0

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OSRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM						
Liczba placówek	1	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	35	35	35	35	35
Liczba osób korzystających	5	35	35	28	35	35
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	8	9	9	9	9
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	458 757	475 354	528 707	539 578	540 000
W TYM (z wierszy 1-9):						
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	10	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 11 i 12)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	11	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	12	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	15	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	0	0	0	0	0
DZIENNE DOMY POMOCY						
Liczba placówek	19	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 20 i 21)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	20	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	21	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	22	35	35	35	35	35
Liczba osób korzystających	23	35	35	28	35	35
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	8	9	9	9	9
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	458 757	475 354	528 707	539 578	540 000
NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA I DOMY DLA OSÓB BEZDOMNYCH						
Liczba placówek	27	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	30	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	31	0	0	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	32	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	33	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	34	0	0	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	35	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 36 i 37)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	36	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	37	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	38	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	39	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	40	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	41	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	42	0	0	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba placówek	1	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	5	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	6	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	9	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	10	0	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM					
Liczba placówek	11	0	0	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 12 i 13)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	12	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	13	0	0	1	1
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	0	0	10	10
Liczba osób korzystających	15	0	0	5	5
Liczba osób umieszczonych	16	0	0	5	5
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	18	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	19	0	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM					
Liczba placówek	20	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 21 i 22)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	21	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	22	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA						
Liczba placówek	27	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	30	2 534	2 489	1 812	2 100	2 100
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	1	0	1	2	2
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	70 000	69 973	69 801	70 400	70 400
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO						
Liczba placówek	33	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 34 i 35)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	34	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	35	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	36	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	37	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	38	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	39	0	0	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM						
Liczba placówek	40	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 41 i 42)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	41	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	42	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	43	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	44	X	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	45	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	46	X	X	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO						
Liczba placówek	47	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 48 i 49)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	48	X	X	X	X	X

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	49	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	50	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	51	X	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	52	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	53	X	X	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	54	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 55 i 56)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	55	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	56	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	57	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	58	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	59	0	0	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	60	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 61 i 62)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	61	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	62	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	63	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	64	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	65	0	0	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ						
Liczba placówek	66	0	0	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 67 i 68)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	67	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	68	0	0	1	1	1
Liczba uczestników zajęć	69	0	0	25	25	25
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	70	0	0	8	8	8
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	71	0	0	411 000	411 000	411 000
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ						
Liczba placówek	72	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 73 i 74)						

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba placówek prowadzonych przez JST	73	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	74	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	75	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	76	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	77	0	0	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, stan na 31 grudnia)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM PRACOWNICY JEDNOSTKI						
Liczba ogółem pracowników jednostki pomocy społecznej	1	44	40	41	42	42
KADRA KIEROWNICZA						
Ogółem kadra kierownicza (dyrektor jednostki i jego zastępcy)	2	2	2	2	2	2
W tym: (od poz. 3 do poz. 4)						
Wykształcenie wyższe	3	2	2	2	2	2
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	4	2	2	2	2	2
PRACOWNICY SOCJALNI						
Ogółem	5	19	18	16	17	17
W tym: pracownicy socjalni ogółem zatrudnieni z EFS	6	2	0	0	0	0
W tym: (od poz. 7 do poz. 11)						
Wykształcenie wyższe	7	12	13	11	12	12
Wykształcenie średnie	8	7	5	5	5	5
Specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie	9	8	6	5	5	5
Specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie	10	0	0	0	0	0
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	11	1	1	1	1	1

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
POZOSTALI PRACOWNICY:					
Ogółem	12	23	20	23	23
W tym: (od poz. 13 do poz. 15)					
Wykształcenie wyższe	13	16	13	16	16
Wykształcenie średnie	14	4	5	5	5
Inne	15	3	2	2	2

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

ZATRUDNIENIE POMOCNICZE W JEDNOSTCE ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wolontariusze	1	0	2	0	1
Zatrudnienie subsydiowane (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne)	2	0	1	0	0
Stáže	3	2	1	0	2

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

ZESPOŁY PRACY SOCJALNEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTCE POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba zespołów	1	0	0	0	0
Liczba osób ogółem w zespole	2	0	0	0	0
W tym z wiersza 2:					
Pracownicy socjalni	3	0	0	0	0
Specjaliści zgodnie z art.110 ust.3 ustawy o pomocy społecznej	4	0	0	0	0

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

W ramach realizacji przez gminę ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci w 2016 r.

85211 - Świadczenie wychowawcze (Program 500+): 12 551 084 zł

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

(zadania własne i zadania zlecone)

W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
OGÓLEM						
OGÓLEM (działy)	1	17 074 749	17 588 284	21 784 622	20 800 580	21 443 046
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	5 627 690	4 606 221	7 277 760	6 926 173	7 300 758
851 - OCHRONA ZDROWIA						
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	760 000	799 168	800 000	820 000	800 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	0	0	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA						
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	7	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	0	0	0	0	0
85202 - Domy pomocy społecznej	9	478 000	475 354	528 707	548 356	548 356
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	478 000	475 354	528 707	548 356	548 356
85203 - Ośrodki Wsparcia	11	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	0	0	0	0	0
85204 - Rodziny zastępcze	13	229 000	413 122	623 922	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	0	0	0	0	0
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	15	12 656	13 460	15 000	15 000	15 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	12 656	13 460	15 000	15 000	15 000
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	17	14 668	32 230	35 445	35 285	35 445
w tym: w budżecie OPS / PCPR	18	14 668	32 230	35 445	35 285	35 445
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	19	8 422 200	8 341 474	9 796 533	9 668 000	9 800 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	20	0	0	0	0	0
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	21	52 491	90 906	87 750	79 000	90 500
w tym: w budżecie OPS / PCPR	22	52 491	90 906	87 750	79 000	90 500
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	23	2 440 869	967 627	2 979 605	2 979 605	2 979 605
w tym: w budżecie OPS / PCPR	24	2 440 869	967 627	2 979 605	2 979 605	2 979 605
85215 - Dodatki mieszkaniowe	25	1 615 033	1 446 966	1 400 000	1 500 000	1 500 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0	0	0
85216 - Zasiłki stałe	27	943 999	1 044 221	1 251 868	1 251 868	1 251 868
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	943 999	1 044 221	1 251 868	1 251 868	1 251 868

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	29	X	X	X	X	X
w tym: w budżecie OPS/PCPR	30	X	X	X	X	X
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	31	1 446 000	1 711 256	2 076 513	1 713 588	2 076 513
w tym: w budżecie OPS/PCPR	32	1 446 000	1 711 256	2 076 513	1 713 588	2 076 513
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	33	71 000	69 973	69 801	70 400	70 400
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	71 000	69 973	69 801	70 400	70 400
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	35	168 007	201 194	228 771	228 771	228 771
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	168 007	201 194	228 771	228 771	228 771
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	37	400	0	4 300	4 300	4 300
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	4 300	4 300	4 300
W tym (z wiersza 37): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	39	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	0	0	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	41	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	43	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	44	0	0	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	45	337 000	483 903	482 552	482 552	482 522
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0	0	0
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ						
85305 - Żłobki	47	0	1 404 664	1 344 089	1 344 089	1 500 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	0	0	0	0	0
85306 - Kluby dziecięce	49	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	0	0	0	0	0
85307 - Dzienni opiekunowie	51	68 426	77 766	44 766	44 766	44 766
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0	0	0
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	53	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	0	0	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	55	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	56	0	0	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	57	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	0	0	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	59	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza					
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	61	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-KONKURSOWA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2014	Rok 2015		
PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE z EFS				
Liczba projektów	1	1	0	2
Ogółem liczba osób objętych projektami	2	50	0	160
Łączna kwota środków EFS	3	251 014	0	480 000
W tym:				
UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MPiPS				
Liczba konkursów	4	0	0	0
Ogółem liczba osób objętych projektami	5	0	0	0
W tym:				
UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH (nie wymienione wyżej)				
Liczba programów	6	0	0	0
Ogółem liczba osób objętych projektami	7	0	0	0
W tym:				

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI - ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2014	Rok 2015		
Liczba organizacji pozarządowych z którymi współpracuje OPS/PCPR	1	0	0	0
ZLECENIA W TRYBIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	2	0	0	0
Liczba zleceń / umów	3	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	4	0	0	0
ZLECENIA W TRYBIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	5	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	6	0	0	0	0
WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
Usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	7	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	8	0	0	0	0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	9	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	10	0	0	0	0
Prowadzenie placówki pomocy społecznej					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	11	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	12	0	0	0	0

10. Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej

10.1. KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych - gmina

rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających wyższe wykształcenie	12	11	12	13	11	12	12
liczba wszystkich pracowników socjalnych	19	18	19	18	16	17	17
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	63	61	63	72	69	71	71
Dynamika (%)	X	97	103	114	96	103	100

Wskaźnik profesjonalizacji kadry - gmina

rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba osób pełniących funkcje kierownicze i pracowników socjalnych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej	3	3	3	3	3	3	3
liczba pozostałych osób zatrudnionych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej *	5	10	5	5	5	5	5

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba wszystkich zatrudnionych osób	3	46	41	44	40	41	42	42
Wartość wskaźnika w1+w2 / w3 x 100% (%)	4	17	32	18	20	20	19	19
Dynamika (%)	5	X	188	56	111	100	95	100

* nie ujęci w wierszu 1

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych I - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację I st. w zawodzie	1	8	8	8	6	5	5	5
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	19	18	19	18	16	17	17
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	42	44	42	33	31	29	29
Dynamika (%)	4	X	105	95	79	94	94	100

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych II - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację II st. w zawodzie	1	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	19	18	19	18	16	17	17
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik wolontariatu - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba wolontariuszy	1	2	2	0	2	0	1	1
liczba wszystkich pracowników	2	48	45	46	44	41	45	43
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	4	4	0	5	0	2	2
Dynamika (%)	4	X	100	0	0	0	0	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej I - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby / prognoza	2018 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	19	18	19	18	16	17	17
liczba mieszkańców	2	37 261	36 980	36 980	36 675	36 469	36 469	36 469
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 2000	3	1,02	0,97	1,03	0,98	0,88	0,93	0,93
Dynamika (%)	4	X	95	106	95	90	106	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej II - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby / prognoza	2018 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	19	18	19	18	16	17	17
liczba rodzin (w tym osób samotnie gospodarujących) objętych pracą socjalną	2	898	841	742	596	639	639	639
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 50	3	1,06	1,07	1,28	1,51	1,25	1,33	1,33
Dynamika (%)	4	X	101	120	118	83	106	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej V

Warunki			2014	2015	2016 (rok oceny)
1 na 2 tys.	min. 3	1 na 50 rodzin	Minimalna ba pracownik socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna ba pracownik socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku
			1	2	3
X	X		0	1	3
	X	X	0	0	0
Ogółem			0	0	0

10.2. KOSZTY

Wskaźnik wydatków na utrzymanie jednostki - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza	2018 prognoza
Całkowity roczny koszt prowadzenia i utrzymania jednostki w zł	1	0	1 997 980	2 003 713	2 290 950	2 640 665	2 640 665	2 640 665
Wydatki na realizację zadań pomocy i integracji społecznej ogółem w zł bez względu na źródło finansowania OGÓŁEM z tablicy 7	2	0	5 275 699	5 627 690	4 606 221	7 277 760	6 926 173	7 300 758
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	38	36	50	36	38	36
Dynamika (%)	4	X	0	95	139	72	106	95

10.3. OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA

Wskaźnik deprivacji lokalnej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób w rodzinach, którym decyzją przyznano świadczenie	1	2 374	2 561	2 418	2 157	2 192	2 192
liczba mieszkańców	2	37 261	36 980	36 980	36 675	36 469	36 469
Wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w1 / w2 x 1000	3	63,71	69,25	65,39	58,81	60,11	60,11
Dynamika (%)	4	X	109	94	90	102	100

Wskaźnik długotrwale korzystających z pomocy - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń	1	698	822	852	887	656	656
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	1 472	1 646	1 658	1 583	1 614	1 614
Wartość wskaźnika procentowy udział osób długotrwale	3	47	50	51	56	41	41

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
korzystających ze świadczeń w ogólnej liczbie świadczeniobiorców w1 / w2 x 100%							
Dynamika (%)	4	X	106	102	110	73	100

Wskaźnik pomocy pieniężnej - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne	1	1 081	1 137	1 135	1 084	1 132	1 132
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	1 472	1 646	1 658	1 583	1 614	1 614
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	73	69	68	68	70	70
Dynamika (%)	4	X	95	99	100	103	100

Wskaźnik pomocy niepieniężnej - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne	1	650	802	810	887	910	910
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	1 472	1 646	1 658	1 583	1 614	1 614
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	44	49	49	56	56	56
Dynamika (%)	4	X	111	100	114	100	100

10.4. POWODY PRYZNANIA POMOCY

Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
Ubóstwo (%)	1	74	75	76	54	73	73
Bezrobocie (%)	2	69	68	69	43	53	53
Niepełnosprawność (%)	3	40	37	42	29	39	39
Długotrwała lub ciężka choroba (%)	4	55	52	59	43	63	63
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego (%)	5	38	38	48	35	46	46
Alkoholizm (%)	6	6	6	5	3	2	2
Narkomania (%)	7	0	0	0	0	0	0

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
Potrzeba ochrony macierzyństwa (%)	8	5	6	9	5	7	7
Przemoc w rodzinie (%)	9	0	0	2	1	0	0

Wskaźnik pomocy z powodu bezdomności - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności	1	12	0	15	9	22	22
liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu bezdomności	2	47	50	82	97	125	125
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	3	1 062	1 143	1 132	1 573	1 166	1 166
Wartość wskaźnika w2 / w3 x 100% (%)	4	4	4	7	6	11	11
Dynamika (%)	5	X	100	175	86	183	100

10.5. POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ

Wskaźnik zasiłku stałego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
średnia wysokość zasiłku stałego dla osób samotnie gospodarujących w zł	1	404	455	456	477	545	545
częstotliwość w miesiącach	2	10	10	11	10	10	10
średnia wysokość zasiłku stałego dla osoby w rodzinie w zł	3	259	281	270	313	337	337
częstotliwość w miesiącach	4	8	8	8	8	9	9

Wskaźnik zasiłku okresowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
średnia wysokość zasiłku okresowego w zł	1	292	347	335	331	356	356
częstotliwość w miesiącach	2	6	6	6	6	7	7
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu bezrobocia w zł	3	294	354	347	344	367	367
częstotliwość w miesiącach	4	6	6	8	9	6	6
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu długotrwałej choroby w zł	5	225	254	224	249	293	293
częstotliwość	6	3	2	3	3	4	4

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
w miesiącach							
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności w zł	7	301	257	175	241	233	233
częstotliwość w miesiącach	8	3	3	3	3	4	4
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu możliwości utrzymania uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego w zł	9	0	0	0	0	0	0
częstotliwość w miesiącach	10	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik zasiłku celowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
średnia wysokość zasiłku celowego na osobę w roku w zł	1	991	681	743	952	1 179	1 179

10.6. POMOC W FORMIE USŁUG

Wskaźnik korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w wieku poprodukcyjnym*	1	9	9	9	27	27	27
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym*	2	4 100	4 100	7 663	7 903	8 140	8 140
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

* wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

Wskaźnik kontraktu socjalnego - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób objętych kontraktem socjalnym	1	32	35	29	31	35	35
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	1 472	1 646	1 658	1 583	1 614	1 614
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	2	2	2	2	2	2
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	100	100

Wskaźnik reintegracji społeczno-zawodowej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób z indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego i osób z kontraktem socjalnym w KIS	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób długotrwale bezrobotnych	2	3 083	3 616	2 948	2 114	1 953	1 953
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.7. POMOC INSTYTUCJONALNA

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w domach pomocy społecznej - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w środowiskowych domach samopomocy - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób umieszczonych w środowiskowych domach samopomocy	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w środowiskowym domu samopomocy	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w mieszkaniach chronionych - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób umieszczonych w mieszkaniu chronionym	1	0	0	0	0	5	5
liczba osób oczekujących na umieszczenie w mieszkaniu chronionym	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	100	100
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	100

10.8. ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)

Wskaźnik odmów - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba decyzji odmownych	1	23	11	49	50	53	53
liczba decyzji przyznających zasiłek / usługę	2	10 413	10 413	8 253	8 830	9 772	9 772
Wartość wskaźnika w1/(w1+w2) x 100% (%)	3	0	0	1	1	1	1
Dynamika (%)	4	X	0	0	100	100	100

Wskaźnik odmów z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego	1	2	1	1	15	13	13
liczba decyzji odmownych	2	23	11	49	50	53	53
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	9	9	2	30	25	25
Dynamika (%)	4	X	100	22	1 500	83	100

Wskaźnik odmów z powodu braku środków - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu braku środków	1	0	0	0	1	0	0
liczba decyzji odmownych	2	23	11	49	50	53	53
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	2	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.9. BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - gmina

Wyszczególnienie	2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	14 920 533	100	14 140 159	100	17 074 749	100	17 588 284	100	21 784 622	100	20 800 580	100	21 443 046	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	73 000	0	84 000	1	775 000	5	814 168	5	815 000	4	835 000	4	815 000	4
852 - POMOC SPOŁECZNA	14 847 533	100	14 056 159	99	16 231 323	95	15 291 686	87	19 580 767	90	18 576 725	89	19 083 280	89
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	0	0	0	0	68 426	0	1 482 430	8	1 388 855	6	1 388 855	7	1 544 766	7

Wyszczególnienie	2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	14 920 533	100,00	14 140 159	100,00	17 074 749	100,00	17 588 284	100,00	21 784 622	100,00	20 800 580	100,00	21 443 046	100,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	9 000	0,06	14 000	0,10	15 000	0,09	15 000	0,09	15 000	0,07	15 000	0,07	15 000	0,07
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	64 000	0,43	70 000	0,50	760 000	4,45	799 168	4,54	800 000	3,67	820 000	3,94	800 000	3,73
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85202 - Domy pomocy społecznej	5	485 000	3,25	458 000	3,24	478 000	2,80	475 354	2,70	528 707	2,43	548 356	2,64	548 356	2,56
85203 - Ośrodki Wsparcia	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85204 - Rodziny zastępcze	7	9 000	0,06	80 000	0,57	229 000	1,34	413 122	2,35	623 922	2,86	0	0,00	0	0,00
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	8	14 000	0,09	14 699	0,10	12 656	0,07	13 460	0,08	15 000	0,07	15 000	0,07	15 000	0,07
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	9	0	0,00	0	0,00	14 668	0,09	32 230	0,18	35 445	0,16	35 285	0,17	35 445	0,17
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	10	8 014 562	53,71	8 310 460	58,77	8 422 200	49,33	8 341 474	47,43	9 796 533	44,97	9 668 000	46,48	9 800 000	45,70
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	11	55 000	0,37	70 000	0,50	52 491	0,31	90 906	0,52	87 750	0,40	79 000	0,38	90 500	0,42
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	12	1 815 000	12,16	2 232 000	15,78	2 440 869	14,30	967 627	5,50	2 979 605	13,68	2 979 605	14,32	2 979 605	13,90
85215 - Dodatki mieszkaniowe	13	1 658 971	11,12	0	0,00	1 615 033	9,46	1 446 966	8,23	1 400 000	6,43	1 500 000	7,21	1 500 000	7,00
85216 - Zasiłki stałe	14	643 000	4,31	827 000	5,85	943 999	5,53	1 044 221	5,94	1 251 868	5,75	1 251 868	6,02	1 251 868	5,84
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	15	1 459 000	9,78	1 452 000	10,27	1 446 000	8,47	1 711 256	9,73	2 076 513	9,53	1 713 588	8,24	2 076 513	9,68
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	16	75 000	0,50	73 000	0,52	71 000	0,42	69 973	0,40	69 801	0,32	70 400	0,34	70 400	0,33
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	17	133 000	0,89	149 000	1,05	168 007	0,98	201 194	1,14	228 771	1,05	228 771	1,10	228 771	1,07
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	18	0	0,00	0	0,00	400	0,00	0	0,00	4 300	0,02	4 300	0,02	4 300	0,02
85232 - Centra Integracji Społecznej	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	20	46 000	0,31	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne, - program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - wkład własny gminy	21	440 000	2,95	390 000	2,76	337 000	1,97	483 903	2,75	482 552	2,22	482 552	2,32	482 522	2,25
85305 - Żłobki	22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1 404 664	7,99	1 344 089	6,17	1 344 089	6,46	1 500 000	7,00
85306 - Kluby dziecięce	23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85307 - Dzienni opiekunowie	24	0	0,00	0	0,00	68 426	0,40	77 766	0,44	44 766	0,21	44 766	0,22	44 766	0,21
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	28	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	29	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - w budżecie OPS/PCPR - gmina

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki		0	100	5 275 699	100	5 627 690	100	4 606 221	100	7 277 760	100	6 926 173	100	7 300 758	100
851 - OCHRONA ZDROWIA		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA		0	0	5 275 699	100	5 627 690	100	4 606 221	100	7 277 760	100	6 926 173	100	7 300 758	100
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej - w budżecie OPS/PCPR (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	0	0,00	5 275 699	100,00	5 627 690	100,00	4 606 221	100,00	7 277 760	100,00	6 926 173	100,00	7 300 758	100,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85202 - Domy pomocy społecznej	5	0	0,00	458 000	8,68	478 000	8,49	475 354	10,32	528 707	7,26	548 356	7,92	548 356	7,51
85203 - Ośrodki Wsparcia	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85204 - Rodziny zastępcze	7	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	8	0	0,00	14 699	0,28	12 656	0,22	13 460	0,29	15 000	0,21	15 000	0,22	15 000	0,21
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	9	0	0,00	0	0,00	14 668	0,26	32 230	0,70	35 445	0,49	35 285	0,51	35 445	0,49
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	10	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	11	0	0,00	70 000	1,33	52 491	0,93	90 906	1,97	87 750	1,21	79 000	1,14	90 500	1,24
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	12	0	0,00	2 232 000	42,31	2 440 869	43,37	967 627	21,01	2 979 605	40,94	2 979 605	43,02	2 979 605	40,81
85215 - Dodatki mieszkaniowe	13	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85216 - Zasiłki stałe	14	0	0,00	827 000	15,68	943 999	16,77	1 044 221	22,67	1 251 868	17,20	1 251 868	18,07	1 251 868	17,15
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	15	0	0,00	1 452 000	27,52	1 446 000	25,69	1 711 256	37,15	2 076 513	28,53	1 713 588	24,74	2 076 513	28,44
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	16	0	0,00	73 000	1,38	71 000	1,26	69 973	1,52	69 801	0,96	70 400	1,02	70 400	0,96
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	17	0	0,00	149 000	2,82	168 007	2,99	201 194	4,37	228 771	3,14	228 771	3,30	228 771	3,13
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	18	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4 300	0,06	4 300	0,06	4 300	0,06
85232 - Centra Integracji Społecznej	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne, - program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - wkład własny gminy	21	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85305 - Żłobki	22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85306 - Kluby dziecięce	23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85307 - Dzienni opiekunowie	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	28	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	29	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

* procentowy udział w wydatkach ogółem

11. Wnioski końcowe

ANALIZA WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ ROKU 2016

Najniższy poziom dochodów, posiadanych przez rodzinę, określa grupę beneficjentów pomocy społecznej. Grupa ta pomimo wsparcia funkcji ekonomicznej rodziny poprzez fundusz alimentacyjny, dodatki mieszkaniowe, świadczenia rodzinne w dalszym ciągu wykazuje cechy niedostatku i ubóstwa, które rodzą realne zagrożenie wystąpienia zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego.

W roku 2016 z pomocy społecznej w formie świadczeń pieniężnych skorzystało **1 081 rodziny** (2 015 osób w rodzinach), natomiast z formy świadczeń niepieniężnych skorzystało **670 rodzin** (1 358 osób w rodzinach) z terenu Brzegu. Duża liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej wymaga nie tylko profesjonalizmu i dużego zaangażowania ze strony pracowników Ośrodka, ale także znacznych nakładów finansowych na realizację przewidzianych ustawą świadczeń.

Zasiłek stały

Jest to świadczenie o charakterze obligatoryjnym przysługujące na podstawie art. 37 ustawy o pomocy społecznej osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, spełniającym kryterium dochodowe i stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Kwota zasiłku nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie. W przypadku osoby samotnie gospodarującej ustalona została również maksymalna wysokość świadczenia w kwocie 604 zł.

W 2016r. zasiłki stałe wypłacono w łącznej kwocie **1 251 868 zł** dla **255 osób**. Środki wydatkowane na ten cel były wyższe w stosunku do roku poprzedniego o 207 647,00 zł.

Zasiłek okresowy

O skali występującego ubóstwa w naszym mieście świadczy ilość przyznawanych i wypłacanych przez nasz ośrodek zasiłków okresowych.

W 2016r. przyznano ww. świadczenia dla **640 rodzin** na łączną kwotę **1 487 594 zł**. tj. o 144 664,00 zł więcej niż w roku 2015. Środki na realizację zadania w całości pochodziły z dotacji celowej.

Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy

Zasiłek celowy jest świadczeniem fakultatywnym przyznawanym na podstawie art. 39 ustawy o pomocy społecznej na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opał, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na podstawie art. 41 ustawy o pomocy społecznej, osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy – w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

W 2016r. z tej formy pomocy skorzystało **1 061 rodzin** na co przeznaczono kwotę **1 250 974 zł** . i zanotowano wzrost środków przeznaczonych na ten cel w stosunku do roku ubiegłego o 283 347 zł.

Zapewnienie wyżywienia w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

W 2016 roku MOPS nadal realizował program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, który pozwolił na ograniczenie zjawiska głodu i niedożywienia w szczególności wśród: dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych z gospodarstw domowych o najniższych dochodach i znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, osób starych, niepełnosprawnych. Celem programu było także zapewnienie tym osobom (zwłaszcza, jeśli są samotne) możliwości dowozu jednego gorącego posiłku dziennie.

Pomoc w formie posiłku, ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego przyznana była bezpłatnie osobom, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 150% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust.1 pkt. 2 ustawy o pomocy społecznej zweryfikowanego Rozporządzeniem Rady Ministrów.

Pomocą w zakresie dożywiania objęte były dzieci i młodzież realizujące obowiązek szkolny oraz osoby dorosłe, w szczególności chore, samotne, niepełnosprawne, w podeszłym wieku, bezdomne. W ramach programu dożywiane były również dzieci w przedszkolach. Dzieci i młodzież ucząca się spożywały posiłek w szkołach.

W 2016 roku w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” pomocą w formie zapewnienia posiłków objęto **807 osób** , które otrzymały pomoc o łącznej kwocie **530 663 zł** .

W przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku lub gdy przyznanie pomocy w formie posiłku było nieuzasadnione ze względu na sytuację osobistą lub rodzinną Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przyznawał finansową pomoc w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup posiłku lub żywności Pomoc w tej formie otrzymało **490 osób** , wypłacono zasiłki celowe na kwotę **125 910 zł** .

Zapewnienie schronienia dla osób bezdomnych

W roku 2016 osobom bezdomnym udzielona została pomoc społeczna, w szczególności w ramach świadczeń niepieniężnych w formie pracy socjalnej oraz świadczeń pieniężnych, m.in. w formie: zasiłków okresowych, zasiłków stałych, zasiłków celowych.

Dodatkowo osobom bezdomnym, na podstawie skierowań wydawanych przez pracowników socjalnych, poprzez współdziałanie z organizacjami pozarządowymi w Brzegu rozdawano: odzież, obuwie, żywność.

W ramach „Akcji Zima” wspólnie ze służbami miejskimi oraz ratownikami z Sekcji Poszukiwawczo- Ratowniczej OSP Lipki prowadzone były działania mające na celu monitorowanie miejsc niemieszkalnych w których przebywają bądź mogą przebywać osoby bezdomne. Podczas patroli odwiedzane były głównie miejsca niemieszkalne, w których przebywają osoby bezdomne tj. ogródki działkowe, parki, skwery, pustostany, piwnice, strychy i inne. Działania te miały na celu dotarcie do osób bezdomnych z ofertą pomocową MOPS. Ponadto, w okresie zimowym, z osobami bezdomnymi prowadzona jest szeroko rozumiana praca socjalna, której głównym celem jest aktywizowanie bezdomnych do samodzielnych działań mających na celu poprawę ich sytuacji, a co za tym idzie doprowadzenie do usamodzielnienia się i wyjścia z bezdomności. Ważnymi elementami w prowadzonej pracy socjalnej są także działania o charakterze prewencyjnym, polegające na monitorowaniu miejsc przebywania osób bezdomnych w miesiącach zimowych. W ten sposób przeciwdziałano się negatywnym skutkom przebywania w niskich temperaturach oraz identyfikuje się miejsca potencjalnego zagrożenia pożarem oraz zaszczepiono osoby w nim przebywającym. Osoby bezdomne są informowane o formach pomocy oraz zasadach jej udzielania oraz zachęcane do skorzystania ze schronienia w placówkach. W sytuacji nie cierpiącej zwłoki zapewnia się osobie bezdomnej miejsce noclegowe. W 2016 roku w schroniskach dla osób bezdomnych przebywało łącznie **43 osoby**.

Sprawienie pogrzebu

Pomoc społeczna obejmuje obowiązek sprawienia pogrzebu w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego. Sprawienie pogrzebu przysługuje osobom zmarłym zamieszkałym lub przebywającym na terenie gminy, w stosunku do których nie ustalono osób zobowiązanych do sprawienia pogrzebu lub gdy osoby zobowiązane nie mają takich możliwości.

Sprawienie pogrzebu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. W 2016 roku koszty sprawienia pogrzebu dla **5 osób** wyniósł **14 303 zł**.

Odpłatność za pobyt w Domach Pomocy Społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest ostatecznością, po wyczerpaniu wszystkich form pomocy społecznej. Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Osoby kierowane są do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Należy zaznaczyć, że Ośrodek stara się zapewnić opiekę osobom starszym, schorowanym, niepełnosprawnym w postaci usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Jednakże pomoc ta często jest niewystarczająca i wówczas gmina jest zobowiązana skierować osobę do domu pomocy społecznej zapewniającego całodobową opiekę. Ponadto Ośrodek realizuje postanowienia Sądu nakazujące umieszczenie osoby w domu pomocy społecznej.

Z roku na rok budżet środków finansowych Ośrodka na ten cel wzrasta.

W 2016 roku w domach pomocy społecznej przebywało **97 mieszkańców** Brzegu. Łączny koszt poniesiony przez Gminę Brzeg wynosił **2 119 896 zł**, tj. o 173 826 zł więcej niż w roku 2015..

Wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych

Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzegu jest utrzymanie osób starszych, niepełnosprawnych i osób chorych, jak najdłużej w środowisku zamieszkania i zapewnienia im opieki.

Usługi Opiekuńcze

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej organizował i zabezpieczał zgodnie z potrzebami pomoc w formie usług opiekuńczych dla mieszkańców miasta Brzegu. Pomoc ta przysługiwała osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub uzasadnionych przyczyn wymagały pomocy osób drugich, a były jej pozbawione. Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługiwała również osobom samotnie gospodarującym a posiadającym rodzinę oraz zamieszkującym i gospodarującym wspólnie z rodziną, a rodzina i wspólnie zamieszkali nie mogą zapewnić pomocy i opieki z uwagi na zły stan zdrowia, patologię, pracę zawodową, naukę, brak odpowiedniego przygotowania lub z innych uzasadnionych powodów.

Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza, pielęgnację oraz zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej należało organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone przez pielęgniarki oraz terapeutów prowadzących indywidualne zajęcia z dziećmi z autyzmem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje do wykonywania zawodu.

Ośrodek ściśle współpracował z rodzinami, dążąc do maksymalnego ich zaangażowania w organizację opieki dla niepełnosprawnych beneficjentów. Współpraca miała zapewnić maksymalną kompensację malejącej wraz z wiekiem samodzielności zaspokajania potrzeb oraz ograniczanie barier społecznych. Katalog wykonywanych usług dostosowany był do indywidualnych potrzeb każdego podopiecznego, by realizacja usług była zgodna z faktycznymi potrzebami w środowisku chorego oraz z możliwościami ośrodka.

W 2016r. postaci usług opiekuńczych, skorzystało w Brzegu **114 osób- koszt usług 228 771 zł .**, w tym ze specjalistycznych usług opiekuńczych korzystało w Brzegu **16 osób- koszt usług 52 904 zł .**

Rodziny zastępcze

Obowiązująca od 1 stycznia 2012 r. **ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej** porządkuje i reguluje kwestie związane z pomocą dziecku i rodzinie przez państwo i samorządy. Nowy system ma za zadanie wzmocnić wsparcie dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a w konsekwencji w przyszłości ograniczyć liczbę dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Pomoc dotyczyć ma również rodzin, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi, pozbawionymi opieki rodzicielskiej. W ramach tego zadania własnego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał wydatki związane z umieszczeniem dzieci w rodzinach zastępczych z terenu powiatu brzeskiego, w tym :

- Dom Dziecka w Skorogoszczy
- Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Szansa” w Brzegu
- Dom Dziecka w Strzegowie
- zawodowe rodziny zastępcze
- spokrewnione , niezawodowe rodziny zastępcze

Koszt realizacji zadań związanych z ustawą w 2016 roku wyniósł **623 922 zł .** i był wyższy w stosunku do roku poprzedniego o kwotę **210 800 zł .**

DZIENNY DOM POMOCY

W Brzegu przy ul. Piastowskiej 29 w dniu 07.04.1984 r został otwarty Dzienny Dom Pomocy. Była to jedyna taka placówka na terenie naszego miasta świadcząca usługi dla emerytów, rencistów i osób samotnych często znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, a niejednokrotnie materialnej. Placówka na przestrzeni lat przechodziła różne zmiany skierowane na słuzenie ludziom w jak najszerszym zakresie, cały czas się rozwijając i tak jest do dziś. Od 2011 roku Dzienny Dom Pomocy włączony jest w strukturę Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej co znacznie usprawniło działanie placówki.

Do Dziennego Domu Pomocy przyjmowane są tylko osoby posiadające skierowanie na pobyt w naszej placówce, wydane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzegu. Osoby przebywające w naszej placówce korzystają z obiadów dwudaniowych, które zapewnia im firma cateringowa. Natomiast osobom chorym, mającym problemy z poruszaniem się, nie wychodzącym z domu, obiady dostarczane są bezpośrednio przez opiekunki świadczące usługi opiekuńcze.

Pensjonariusze przebywający w placówce korzystają z telewizji, radia ,biblioteki, gier stolikowych, spotkań integracyjnych organizowanych przez grupę terapeutyczną. Prowadzone są również zajęcia terapeutyczne w których uczestniczyło od 25-ciu do 30-osób. Uczestnictwo w zajęciach jest dobrowolne. Dzięki cały czas rozwijającej się terapii, ludzie starsi i samotni mogą realizować swoje zainteresowania: w zakresie wykonywania prac manualnych, realizowania zajęć z terapii zajęciowej, spędzania wolnego czasu w grupie, korzystania z porad specjalistycznych, uczestnictwa w różnorodnych grach stolikowych oraz warsztatów tematycznych i imprez okolicznościowych. Jednym z celów placówki jest umożliwianie pensjonariuszom wyrażania ich przeżyć, które są trudne do przekazania w słowach, niejednokrotnie tłumione przez dłuższy czas, oraz pomoc w odreagowaniu tych emocji i napięć.

Prowadzona jest również biblioterapia i muzykoterapia dla osób, które w niewielkim stopniu angażują się w zajęcia terapii zajęciowej, co związane jest czasem z różnymi ograniczeniami. Rozwijana jest również aktywność ruchowa poprzez wprowadzenie w zajęcia codziennych kinezyterapii w formie gimnastyki zbiorowej lub indywidualnej pod okiem zespołu terapeutycznego oraz wykwalifikowanej pielęgniarki, która obejmuje pensjonariuszy całodzienną opieką medyczną. Kontroluje w miarę potrzeb pensjonariuszy podstawowe parametry takie jak: wysokość ciśnienia i poziom cukru. Świadczy także porady z zakresu ogólnomedycznego, między innymi : rejestruje i kontroluje wizyty lekarskie podopiecznych w zależności od potrzeb oraz podaje leki, w odpowiednich porach przepisane przez lekarza. Prowadzone jest także przez terapeutę poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne i z zakresu gerontologii. Niektórzy uczestnicy

korzystają z porad i terapii systematycznie, dla innych ma ona charakter interwencyjny oraz pomocowy mający na celu ich bieżące wsparcie i rozwiązywanie zaistniałych problemów. Wychodząc z założenia, że sztuka wzbogaca przeżycia odbiorcy, pracownicy organizują dla pensjonariuszy różne imprezy kulturalne i integracyjne na terenie i poza placówką. W celu uatrakcyjnienia pobytu w Dziennym Domu Pomocy i zachęcenia do udziału w zajęciach terapeutycznych cały czas dokonuje się szeregu zmian na miarę możliwości finansowych.

Utworzono salę biblioteczną wraz z miejscem do czytania książek, która cały czas jest udoskonalana, wykorzystywana jest także do prowadzenia rozmów terapeutycznych, gdyż usytuowana jest w miejscu zapewniającym dyskrecję. Sale do zajęć terapii zajęciowej ustawicznie dostosowuje się do potrzeb pensjonariuszy, których liczba wciąż wzrasta. Podopieczni korzystają także z sali wypoczynkowej oraz gimnastycznej, która jest doposażona w sprzęt pozyskiwany od darczyńców, a także za pomocą organizacji pozarządowych.

Aktualnie sala do ćwiczeń jest odnowiona oraz wyposażona w dobrej jakości sprzęt. W sali telewizyjnej wyświetlane są filmy o różnej tematyce. Podopieczni chętnie uczestniczą w tych projekcjach. Organizowane są także zabawy, np. karnawałowa, na której nasi pensjonariusze mają możliwość spotkania się przy orkiestrze i poczęstunku z seniorami należącymi do Związku Emerytów i Rencistów, Uniwersytetu III wieku oraz osób niezrzeszonych. W okresie letnim, organizowane są grille na świeżym powietrzu połączone ze wspólnymi śpiewami i zabawami tanecznymi oraz różnymi konkursami. Pensjonariusze korzystają z kijków do nordic walking. Prowadzone są, także zajęcia i zabawy ruchowe w placówce.

Osoby uczęszczające na terapię korzystają również z tarasu placówki, przeważnie w dni upalne, gdzie mogą odpocząć w cieniu budynku. Gdy pogoda umożliwia wyjście na ogród, zajęcia odbywają się na świeżym powietrzu. Często gościmy także dzieci z okolicznych szkół i przedszkoli, które przygotowują różnego rodzaju przedstawienia i występy. Do dyspozycji pensjonariuszy jest również sala komputerowa, składająca się z dwóch stanowisk komputerowych, z których korzystają podopieczni. Część z nich korzysta ze sprzętu w celu ogólnego rozwoju i nauki obsługi. Niektóre osoby korzystają również z organizowanych zajęć w Pracowni Orange.

PUNKT POMOCY KRYZYSOWEJ

Punkt Pomocy Kryzysowej będący w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej to miejsce w którym mieszkańcy miasta Brzeg oraz Gminy Olszanka mogli skorzystać z różnych form wsparcia kryzysowego. W roku 2016 kadre tworzyli specjaliści, pracujący w różnych dziedzinach kanonu pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Ponadto placówka dysponowała specjalistyczną pomocą prawną udzielaną osobom potrzebującym, grupą wsparcia dla osób współzależniących i dotkniętych zjawiskiem przemocy.

W omawianym okresie zatrudnionych było trzech psychologów, trzech pedagogów, prawnik oraz sześciu terapeutów świadczących szeroki zakres usług pomocowych tj. świadczone pomoc w zakresie terapii uzależnień i prowadzone były grupy wsparcia zajmujące się szeroko rozumiana się problematyką uzależnień i pomocą psychologiczną.

Realizowane działania w Punkcie Pomocy Kryzysowej:

Grupa wsparcia dla osób współzależniących, dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym i narkomanii tworzona była przez dwóch terapeutów. Spotkania miały charakter grupowy i polegały na wspólnych rozmowach i udzielaniu wsparcia. W związku z powyższym osoby uczestniczące w terapii otrzymywały niezbędną pomoc terapeutyczną.

Dodatkowo jeden z zatrudnionych **terapeutów** zajmował się młodzieżą, sprawiającą problemy opiekuńczo - wychowawcze, mającą problemy z nauką, nie realizującą obowiązków szkolnych, mającą nadzór kuratora, skonfliktowaną z prawem, często sięgającą po używki typu: narkotyki, alkohol, tytoń, dopalacze, leki.

Trzech zatrudnionych **psychologów** zajmowało się świadczeniem kompleksowej pomocy osobom, dzieciom, rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji kryzysowej w wyniku zdarzenia losowego, sytuacji rodzinnej, trudnych przeżyć osobistych. Specjaliści prowadzili interdyscyplinarne działania w zakresie interwencji kryzysowej, której celem było przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Psychologowie

współpracowali, również z Sądem Rejonowym w Brzegu na mocy wydawanych postanowień min. do odbycia terapii małżeńskich oraz konsultacji celem rozwiązania konfliktów rodzinnych.

Instruktor terapii uzależnień wraz z terapeutą ds. uzależnień zajmowali się pracą z osobami, które borykały się z problemem szeroko rozumianych nałogów. Klientami w/w była młodzież gimnazjalna i ponad gimnazjalna ale również osoby dorosłe. W swojej pracy wykorzystywano również testy narkotykowe.

Specjalistycznym poradnictwem pedagogicznym zajmowało troje pedagogów. Prowadzono spotkania w toku których zajmowano się konfliktami rodzinnymi, przemocą, kryzysem rodzinnym, problemami opiekuńczo – wychowawczymi. Udzielano wsparcia dzieciom, młodzieży, osobom starszym, samotnym i bezrobotnym.

Punkt Pomocy Kryzysowej w Brzegu zapewniał również swoim klientom możliwość skorzystania ze **specjalistycznej pomocy prawnej**. Świadczone poradnictwo prawne w zakresie prawa karnego, cywilnego, rodzinnego jak i dla osób doświadczających przemocy. Pomagano w opracowywaniu pism urzędowych, pozwów, zażaleń, skarg do różnych instytucji.

Punkt Pomocy Kryzysowej współpracuje z szeregiem instytucji w celu kompleksowego i szybszego rozwiązania trudnej sytuacji kryzysowej klientów Punktu m in. :

- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Policją– głównie Rewirem Dzielnicowych zajmującym się działaniami prewencyjnymi,
- Szkołami: podstawowymi, gimnazjalnymi i ponadgimnazjalnymi,
- Sądem Rejonowym, w szczególności współpraca z Kuratorską Służbą Sądowniczą wykonującą orzeczenia w prawach karnych oraz w sprawach rodzinnych i nieletnich.

Przy PPK w Brzegu w 2016 roku działała także **Świetlica Opiekuńczo – Wychowawcza z Elementami Socjoterapii**. Zajęcia odbywały się w dni robocze od poniedziałku do piątku w godzinach 15:30-17:30.

Uczestnikami świetlicy było 15 dzieci w wieku 7-13 lat, którzy byli uczniami szkół podstawowych. W/w dzieci pochodziły min. z rodzin dysfunkcyjnych, niepełnych, gdzie nie rzadko występował problem alkoholowy i narkomanii. Placówka była też miejscem integracji pomiędzy społecznością polską i romską. Z uwagi na dominujące problemy tj. trudności w nauce, zaburzenia zachowania, brak pozytywnych wzorców w domu rodzinnym wskazane było objęcie pomocą w formie zajęć opiekuńczo wychowawczych w/w. Dzieci do świetlicy, przyjmowane były na podstawie skierowania za wcześniejszą zgodą rodzica lub opiekuna prawnego przez min. pedagoga szkolnego, wychowawcę klasy, pracowników socjalnych, poradnię psychologiczno – pedagogiczną, kuratorów lub na prośbę samych rodziców.

Rodziny dzieci uczestniczących w zajęciach mieli także możliwość konsultacji specjalistycznych w Punkcie Pomocy Kryzysowej z psychologiem, terapeutą oraz innymi specjalistami zatrudnionymi w placówce.

Działalność Placówki była także wspierana przez Wolontariuszy, którzy pomagali dzieciom w odrabianiu lekcji, a także uczestniczyli w grach i zabawach organizowanych na terenie świetlicy.

Dla młodzieży z terenu miasta Brzeg kierowana była oferta **Klubu Młodzieżowego** w którym zatrudnionych było dwóch wychowawców a zajęcia odbywały się we wtorki i w czwartki w godzinach 17:40 – 20:40. W trakcie zajęć terenowych, dopasowywano także dni do potrzeb uczestników i organizowanego przedsięwzięcia. Spotkania przebiegały w sposób zorganizowany z zachowaniem wszelkich środków bezpieczeństwa przy wykorzystaniu technik i metod optymalizujących zakres osiągniętych celów.

Do Klubu uczęszczała młodzież gimnazjalna i ponadgimnazjalna. Średnio w spotkaniu uczestniczyło stałe grono 12 osób. Ogólna liczba uczestników wynosiła 22 osoby bowiem do Klubu przychodziły także inne osoby, które pojawiały się nieregularnie.

Większość uczestników to grono osób korzystających z oferty Klubu w latach poprzednich. Zadowolona młodzież biorąca udział w zajęciach niejednokrotnie przyprowadzała swoich kolegów, którzy byli zainteresowani udziałem w zajęciach. Informacja przekazywana była także do szkół, zamieszczana na stronie internetowej MOPS i reklamowana w postaci plakatów i ulotek. Klub Młodzieżowy to miejsce gdzie dzięki przyjętej formule otwartej, młody człowiek nie odczuwał presji zapisu na zajęcia, bądź ustawicznego uczestniczenia w nich. Forma dobrowolności dawała poczucie wolności i decydowania o samym sobie. Niemniej jednak atrakcyjność oferty wymuszała zmianę dotychczasowych przyzwyczajeń i nagannych zachowań. Uczestnicy uczyli

się przynależności do grup społecznych, dostosowywania się do obowiązujących w nich zasad i norm bez presji bowiem uczestnictwo było ich własną decyzją dająca im wymierne korzyści.

Punkt Pomocy Kryzysowej w Brzegu zajmuje się obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego w Brzegu. Kierownik w/w działu jest jednocześnie Przewodniczącym ZI. W roku 2016 Zespół Interdyscyplinarny składał się z 7 członków, którzy reprezentowali odmienne instytucje w celu zapewnienia skoordynowanego współdziałania.

W skład Zespołu wchodził przedstawiciele;

- Pomocy Społecznej
- Ochrony Zdrowia
- Oświaty
- Kuratorskiej Służby Sądowej
- Komendy Powiatowej Policji
- Organizacji pozarządowej
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów

ASYSTENT RODZINY

Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania realizowane na rzecz dziecka i rodziny oraz organizację własnej pracy. Mówiąc o funkcji Asystenta Rodziny można wyodrębnić: funkcję wsparcia psychiczno - emocjonalnego, opiekuńczą, doradczą, diagnostyczno - monitorującą, mediacyjną, wychowawczą, motywującą - aktywizującą oraz koordynację działań skierowanych na rodzinę. Zadania asystenta rodziny są realizowane na rzecz:

- rodzin, które wychowują małoletnie dzieci i mają problemy w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wobec nich,
- rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w których wychowują się dzieci lub których dzieci zostały okresowo umieszczone w pieczy zastępczej.

Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności i wykonywanych zadań, nie może jednak przekroczyć 15. Należy dodać, że do tej liczby nie są wliczane rodziny monitorowane.

W 2016 roku wsparciem ze strony Asystentów Rodziny objętych było łącznie 37 rodzin.

PRACOWNIA ORANGE

Gmina Brzeg w 2015 r., zwyciężyła w internetowym plebiscycie Fundacji Orange i to właśnie w niej powstała multimedialna świetlica, podlegająca pod Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzegu. Świetlica wyposażona jest w 3 komputery z dostępem do internetu, telewizor LCD, playstation 3 z zestawem gier, oraz drukarkę. Pomieszczenie, usytuowane przy ul. Piastowskiej 29 służy do przeprowadzania warsztatów, szkoleń, zebrań, jako platforma wykorzystywana wg potrzeb, oraz na rzecz społeczności lokalnej. Wyrażając wolę skorzystania z oferty Pracowni- umożliwiany jest dostęp do sprzętu, który znajduje się w pomieszczeniu. Pracownia może być również wykorzystywana jako miejsce spotkań cyklicznych, po wcześniejszym ustaleniu szczegółów, oraz terminów.

Projekt „Miasto Zdrowia:

W 2016 roku Gmina Brzeg we współpracy z firmą COMARCH z Krakowa prowadziła pilotaż programu Miasto Zdrowia w ramach którego realizowano Usługę Zdalnej Opieki tzw. teleopiekę medyczną.

Usługa skierowana była do osób niesamodzielnych, starszych, po incydentach kardiologicznych, chorujących na schorzenia kardiologiczne oraz osób z grup ryzyka. Zapewniła wsparcie procesu leczenia, rehabilitacji i prewencji chorób. Umożliwia realizację teleopieki, zdalnych konsultacji oraz monitoring stanu zdrowia w warunkach domowych.

Usługa Zdalnej Opieki zapewniła dostęp do danych medycznych zbieranych w trakcie badań w formie elektronicznej przez kanały dostępu do tej dokumentacji tj. Platformę e-Care. W efekcie uzyskano dane statystyczne min. na temat jednostek chorobowych pacjentów, liczby wykonanych badań, zaleceń lekarskich.

Dzięki opiece zdalnej pacjenci ze schorzeniami takimi jak: choroby układu krążenia, choroby płuc czy z cukrzycą byli kwalifikowali do badań przez lekarza Centrum Zdalnej Opieki Medycznej, który na podstawie zdalnej konsultacji zalecił rodzaj oraz liczbę wykonywanych badań dla każdego pacjenta. W trakcie świadczenia usług, każdy pacjent był objęty całodobowym monitoringiem przez Centrum Zdalnej Opieki Medycznej.

Na zakończenie świadczonych usług każdy pacjent otrzymał zalecenia lekarskie od lekarza Centrum Zdalnej Opieki Medycznej - opisujące monitorowane parametry, prawidłowość przyjmowanych leków, wykonywanych pomiarów a także dalsze postępowanie względem pacjenta np. skierowanie na dalszą diagnostykę do specjalisty.

W trakcie trwania pilotażu pacjenci byli bardzo pozytywnie nastawieni i chętni do współpracy. Wyrażali chęć kontynuacji badań. Udostępniony sprzęt nie sprawiał dużych trudności technicznych dla pacjentów, poza spirometrem, gdzie pacjenci nieprawidłowo wykonywali pomiary. Obsługa spirometru wskazuje na szczególną uwagę, należy szkolenie dla pacjenta prowadzić w sposób przystępny tak żeby w przyszłości takie problemy niwelować oraz dostosować materiały, instrukcje dla pacjenta, żeby w przyjazny sposób przekazywać informacje.

Po zakończonym okresie monitoringu każdy z pacjentów na podstawie przeprowadzonego wywiadu z lekarzem i badań otrzymał zalecenia lekarskie dotyczące dalszej diagnostyki. Zalecenia lekarskie dotyczyły poszerzenia diagnostyki o konsultacje ze specjalistami: kardiologiem, pulmonologiem bądź lekarzem POZ, koordynacji przyjmowania leków (techniki, częstotści) oraz modyfikacji leczenia.

Miasto Brzeg jako pierwsze uczestniczyło w realizacji Projektu Miasto Zdrowia, co pokazuje innowacyjne i rozwojowe podejście do opieki nad mieszkańcami. Przeprowadzony pilotaż potwierdza konieczność wsparcia jednostek opiekujących się osobami niesamodzielnymi, potwierdza również medyczną i opiekuńczą wartość dla pacjentów.

Wyniki pokazują także, że jednym z kluczowych komponentów w świadczeniu usług zdalnych jest personel medyczny. Lekarz kwalifikujący pacjenta przeprowadza wywiad lekarski, na podstawie którego dobierane są sensory pomiarowe adekwatnie do stanu zdrowia i samodzielności pacjenta. Po zakończonym okresie monitoringu na podstawie wyników badań, dostępnych na platformie lekarz dokonuje szerokiej oceny, czego konsekwencją są zalecenia lekarskie dotyczące zmiany farmakoterapii czy konsultacji u specjalisty.

PROJEKT „PUDEŁKO ŻYCIA”

„Pudełko Życia” to projekt, który zapewnia osobom starszym, niepełnosprawnym oraz samotnym obok właściwej opieki- wsparcie w sytuacji wystąpienia zagrożenia zdrowia i życia podczas udzielania pomocy przez różnego rodzaju służby: medyczne, socjalne i inne.

Projekt zakłada umieszczenie wszystkich ważnych informacji o osobie w jednym miejscu- pojemniku, w którym znajduje się KARTA INFORMACYJNA wypełniona zgodnie z instrukcją o danych pacjenta-mieszkańca, a więc: najważniejsze numery telefonów najbliższych, członków rodziny, których pragniemy poinformować, numer kontaktowy do opiekuna oraz inne ważne informacje dla służb ratowniczych (na co dana osoba choruje, na jakie leki jest uczulona, jakie leki przyjmuje). Można również umieścić wszelkie wypisy ze szpitali czy zaświadczenia lekarskie informujące o obecnym stanie zdrowia.

„Pudełko życia” to opakowanie opatrzone specjalną naklejką, które powinno być ulokowane w łatwym do zlokalizowania miejscu, np. lodówce. Dlaczego lodówka – łatwość odnalezienia - znajduje się w prawie w każdym domu, prawie zawsze w kuchni lub w przyległym pomieszczeniu. To oczywiście może być inne miejsce: szafka nocna, kredens – to osoba decyduje gdzie umieścicie swoje „pudełko”.

Informację o znajdującym się w mieszkaniu „Pudełku życia” służby niosące pomoc uzyskują już przy drzwiach wejściowych. Od ich wewnętrznej strony (od strony mieszkania) umieszcza się jedną z naklejek. Informacja

”Pudełko życia znajduje się w lodówce”- jest sygnałem dla ratowników, że stan zdrowia osoby wymaga szczególnej pomocy, a szczegółowe informacje dostępne są w miejscu oznaczonym drugą naklejką. Druga naklejka to wskazanie dokładnej lokalizacji pojemnika z informacjami, umieszczonego w jednym z proponowanych wcześniej miejsc. Pudełko może uratować życie

każdemu, kto w chwili przyjazdu karetki nie jest w stanie podać podstawowych informacji o swojej chorobie, uczuleniach czy zażywanych lekach.

Projekt „Pudełko życia” realizowany jest wraz z Zespołem Szkół Medycznych, ul. Ofiar Katynia 25 w Brzegu. Liczba wydanych „Pudełek życia” przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzegu w okresie trwania projektu wyniosła **435 sztuk** .

Podmiotami współpracującymi w rozpowszechnianiu „Pudełek życia” są:

- Polski Czerwony Krzyż w Brzegu;
- Związek Emerytów i Rencistów;
- Przychodnia, ul. Herberta;
- Apteka, ul. Długa;
- Apteka Na dobre i na złe, ul. Piastowska ;
- Apteka św. Andrzeja, ul. Piastowska;
- Apteka św. Andrzeja, ul. Robotnicza;
- Apteka, ul. Piłsudskiego.

Warto zaznaczyć, iż realizacja projektu prowadzona jest systematycznie we współpracy z organizacjami pozarządowymi, przychodniami oraz innymi podmiotami zainteresowanymi w udziale w projekcie. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi także kampanię informacyjną dot. realizowanego projektu tak by móc ze swoją ofertą dotrzeć do jak najszerszego grona odbiorców.